

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการนำเสนอภาพชายรักร่วมเพศในภาพยนตร์ไทย และอเมริกัน โดยจะเปรียบเทียบพัฒนาการในการนำเสนอของภาพยนตร์ทั้งสองชาติ ซึ่งในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มภาพยนตร์ไทย ที่นำเสนอภาพของชายรักร่วมเพศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 - 2540 จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ วิชเรียนเพื่อนรัก, รักทรมาณ, ฉันทูชาย(นะยะ), บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย และนางแบบ

2. กลุ่มภาพยนตร์อเมริกัน ที่นำเสนอภาพของชายรักร่วมเพศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 - 2540 (ค.ศ. 1970 - 1997) จำนวน 15 เรื่อง ได้แก่ DOG DAY AFTERNOON; VICTOR, VICTORIA; APARTMENT ZERO; LONG TIME COMPANION; MY OWN PRIVATE IDAHO; THE CRYING GAME; PHILADELPHIA; JEFFRE; TOTAL ECLIPSE; INTERVIEW WITH THE VAMPIRE; TO WONG FOO., THANKS FOR EVERYTHING... JULIE NEWMAR; THE BIRDCAGE; ED WOOD; MY BEST FRIEND'S WEDDING และ CRASH

ภาพยนตร์ไทยและอเมริกันที่นำมาศึกษา จะคัดเลือกภาพยนตร์ให้ครอบคลุมกับทุกยุคสมัย ตามสัดส่วนของจำนวนภาพยนตร์ที่มีในแต่ละยุค จากการสำรวจของนิตยสาร Preview ฉบับเดือน ธันวาคม 2539 และเท่าที่พอจะหาหลักฐานได้ในปัจจุบัน โดยให้มิตั้งที่นำเสนอภาพชายรักร่วมเพศ เป็นตัวเอก ตัวรอง ตัวประกอบ และผู้ร้าย รวมทั้งที่ไม่ได้เป็นมนุษย์ด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแยกตามประเภทของแหล่งข้อมูล ไว้ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

ข้อมูลประเภทเอกสารนี้ ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับชาวยุโรปที่รักร่วมเพศ โดยทั่วไป โดยเน้นของไทยและอเมริกัน และที่มีข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ ที่นำเสนอภาพของชาวยุโรปที่รักร่วมเพศทั้งเรื่องที่น่าสนใจโดยละเอียด และเรื่องที่น่าสนใจประกอบซึ่งอยู่ในยุคเดียวกัน โดยจะมีทั้งหนังสือ นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ไปค้นคว้าในห้องสมุดหลายแห่ง และหาซื้อจากร้านหนังสือโดยทั่วไป

2. แหล่งข้อมูลประเภท วี.ดี.โอ. เทป

ข้อมูลประเภท วี.ดี.โอ. เทป นี้ ได้จากการเก็บรวบรวม วี.ดี.โอ. เทปภาพยนตร์ ไทยและอเมริกัน ที่นำเสนอภาพของชาวยุโรปที่รักร่วมเพศ โดยผู้วิจัยหาซื้อจากร้านจำหน่าย วี.ดี.โอ. โดยทั่วไป หรือขอสำเนาจากร้านให้เช่า วี.ดี.โอ. ตลอดจนบันทึกจากภาพยนตร์ที่น่าสนใจทางโทรทัศน์

3. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ข้อมูลประเภทบุคคลนี้ ได้จากการสัมภาษณ์ คุณภัทราวดี มีชูชน ผู้ชำนาญการสร้างและผู้กำกับกับการแสดงภาพยนตร์เรื่อง "เกมส์" ภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่น่าสนใจภาพชาวยุโรปที่รักร่วมเพศ ซึ่งไม่มีหลักฐานที่เป็น วี.ดี.โอ. เทป และหลักฐานทางด้านเอกสารหลงเหลืออยู่เลยในปัจจุบัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำข้อมูลที่ได้จาก วี.ดี.โอ. เทป เอกสาร และการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ ด้ความ โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ

ก. วิเคราะห์เพื่อศึกษาพัฒนาการของชายรักร่วมเพศในภาพยนตร์อเมริกัน

ข. วิเคราะห์เพื่อศึกษาพัฒนาการของชายรักร่วมเพศในภาพยนตร์ไทย

ในการวิเคราะห์พัฒนาการของชายรักร่วมเพศในภาพยนตร์ทั้ง 2 ชาติ จะศึกษาทั้งในสิ่งที่เกย์เหมือนกับชายหญิงทั่วไป และในสิ่งที่เกย์ต่างจากชายหญิงทั่วไป ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันรวม 3 ยุค ได้แก่

ยุคแรก (พ.ศ.2513 - 2522 / ค.ศ.1970 - 1979)

ยุคกลาง (พ.ศ.2523 - 2532 / ค.ศ.1980 - 1989)

ยุคปัจจุบัน (พ.ศ.2533 - ปัจจุบัน / ค.ศ.1990 - ปัจจุบัน)

ประเด็นที่นำมาพิจารณา เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ในประเด็นใหญ่ ๆ 5 ประเด็น คือ

1. คุณสมบัติทั่วไปของเกย์ เพื่อศึกษาว่าเกย์เป็นใคร และมีสิทธิในสังคมมากน้อยเพียงใดโดยพิจารณาจากอายุ สถานภาพ อาชีพ ลักษณะท่าทาง รสนิยมในการแต่งกาย ลักษณะของการเป็นเกย์ ลักษณะนิสัย สถานะที่พบปะและแหล่งบันเทิง สภาวะจิตใจ สุขภาพ และการแปลงเพศ
2. บุคคลรอบข้าง เพื่อศึกษาถึงความเกี่ยวข้องของบุคคลรอบข้าง กับการเป็นเกย์ของตัวละคร รวมทั้งรสนิยมในการเลือกคบคนของตัวละคร ได้แก่ ครอบครัวเดิม คู่สมรส และกลุ่มเพื่อน
3. พฤติกรรมและการแสดงออก เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ของเกย์ ได้แก่ ในด้านความรัก ความสัมพันธ์ทางเพศ ความเป็นเพื่อน และความเป็นพ่อแม่
4. สาเหตุของการเป็นเกย์ เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ตัวละครเป็นเกย์ ที่ระบุไว้ อย่างแน่ชัดในภาพยนตร์ ซึ่งอาจไม่ได้เกิดจากบุคคลรอบข้างเสมอไป
5. ปฏิกริยาจากบุคคลรอบข้าง เพื่อศึกษาถึงการยอมรับ หรือการต่อต้านของบุคคลทั่วไปที่มีต่อเกย์

ค. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของการนำเสนอภาพชายรักร่วมเพศใน ภาพยนตร์ไทยและอเมริกัน โดยจะพิจารณาจากพัฒนาการใน 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. พัฒนาการในเชิงปริมาณ โดยศึกษาจากจำนวนภาพยนตร์ที่นำเสนอภาพเกย์ใน แต่ละยุค

2. พัฒนาการในเชิงคุณลักษณะ โดยศึกษาจาก 2 สิ่ง คือ

2.1) บทบาทของตัวละคร : ตัวเอก ตัวรอง ตัวประกอบ

2.2) พัฒนาการของตัวละคร

2.2.1) การนำเสนอคุณลักษณะทั่วไปของเกย์

- อายุ
- ลักษณะของการเป็นเกย์
- ประเภทของเกย์
- การแปลงเพศ
- อาชีพ
- นิสัย
- การคบเพื่อน

2.2.2) การชี้สาเหตุของการเป็นเกย์

2.2.3) การชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน

2.2.4) การชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

2.2.5) การนำเสนอภาพด้านบวกของเกย์

2.2.6) การนำเสนอปัญหาของเกย์